

prima instanță – G. Moscalciuc
instanța de apel – L. Popova, A. Panov, M. Moraru

dosarul nr. 2ra-3674/14

ÎNCHEIERE

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Butarev Evghenia împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2014, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiției și Butarev Evghenia și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 10 februarie 2014

c o n s t a t ă

La 13 iunie 2013 Butarev Evghenia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, a fost învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 al. (2) lit. b) Cod penal, precum că ea împreună cu alte persoane neidentificate și Erpay Ana în scopul exploatării sexual-comerciale a minorei Moruz Oxana, în perioada lunilor august-septembrie 2006 au recrutat-o în vederea practicării prostituției în or. Antalya, Turcia.

Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 18 iulie 2008, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2010 și decizia Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2012, Butarev Evghenia a fost achitată de săvârșirea infracțiunii incriminate.

Susține că pe tot parcursul examinării cauzei penale aceasta a fost supusă arestului la domiciliu pe un termen de la 22 decembrie 2007 și pînă la 03 octombrie 2008, precum și arestului pentru perioada 12 decembrie -22 decembrie 2007. Deci, în total, în privința reclamantei a fost aplicată măsura preventivă pe o perioadă de 10 luni și 15 zile.

Ca rezultat al examinării cauzei penale, i-au fost cauzate prejudicii materiale și morale enorme, reclamanta trecînd printr-o perioadă îndelungată de stres. Procesul penal a durat 6 ani de zile, iar din cauza măsurilor preventive aplicate nu a avut posibilitatea de a pleca peste hotarele țării, inclusiv la odihnă, la lucru, în vizită. A fost

știrbită reputația Evgheniei Butarev, iar atitudinea celor din jur s-a schimbat radical în privința acesteia în sens negativ. Din cauza situației stresante i-a decedat și mama.

Deoarece în perioada 12 decembrie 2007 – 03 octombrie 2008 în privința ei a fost aleasă măsura preventivă arestul și arestul la domiciliu, a avut de ratat un venit în sumă totală de 25685 lei, reieșind din mărimea unui salariu mediu lunar prognozat pentru anul 2007 și 2008.

La fel, reclamanta a evaluat și prejudiciul moral în sumă de 1000000 lei, care, în opinia acesteia, este în corespundere cu cazurile similare câștigate la CEDO și anume Brega ș.a. contra Moldovei, Boicenco contra Moldovei, Leva contra Moldovei, care a apreciat mărimea prejudiciului moral de 1500 Euro în mediu pentru o zi de detenție.

Cere reclamanta încasarea de la pîrît a prejudiciului material de 25685 lei, a celui moral de 1000000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 10 februarie 2014, a fost admisă parțial acțiunea și a fost dispusă încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Butarev Evghenia prejudiciul moral de 25000 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2014, au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiției și Butarev Evghenia și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 10 februarie 2014.

La 21 noiembrie 2014 Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia și modificarea hotărîrilor judecătorești, cu diminuarea sumei prejudiciului moral.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel la adoptarea deciziei a aplicat eronat norma materială vis-a-vis de prejudiciul moral, or pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale și anume existența faptei ilicite. Respectiv, nu orice acțiune a organelor de drept atrage răspunderea statului.

Măsura preventivă – arestul la domiciliu, nu a fost declarată ilegală, iar existența sentinței de achitare nu poate servi temei de a invoca că măsura dată ar fi fost aplicată contrar legii. Totodată, temeinicia deciziei de reținere sau gradul de motivare a actului prin care a fost decisă arestarea, se examinează exclusiv în cadrul unei proceduri penale și nu constituie o prerogativă a instanței civile.

Nu s-a dat apreciere corectă și probelor prezentate în vederea confirmării mărimii prejudiciului moral, în situația în care acesta are un scop reparatoriu și preventiv și nu unul punitiv. În anumite situații statul este scutit de repararea unui astfel de prejudiciu (cazul Haritonov vs. R. Moldova), or achitarea persoanei deja constituie prin sine o remediere echitabilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Ministerul Justiției, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul Ministerului Justiției se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas